

Az ESCO program újabb fejleményei

Vujkov Krisztina

Az ESCO program (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – Európai Készségek/Kompetenciák, Képesítések és Foglalkozások Európai Osztályozási Rendszere) indulásáról a Magyar Textiltechnika 2012/5-6. számában már hírt adtunk és az 2013/1. számban tájékoztattuk az olvasókat a 2012. októberi ülés eseményeiről. A munka folyik, és mint a Textil-, Ruházati- és Bőripari Referencia Munkacsoport (TEXTAN) ez év februárjában megtartott ülésén arról beszámoltak, a résztvevők több témában is megegyezésre jutottak.

A mesterségek fontossága

Az előző ülésen felmerült annak kérdése, hogy a mesterségeket (pl. szabó, cipész stb.) lefedje-e a munkacsoport, avagy inkább az ipari termelésre kellene-e, mint nagyobb súlyú szektorra koncentrálni.

Vujkov Krisztina a magyar Nemzeti Munkaügyi Hivatal képviseletében megfontolásra ajánlotta, hogy ne csak az ipari termelésre koncentráljanak, mert rendkívüli fontossággal bírnak a mesterségek is. Európában ugyanis egyfelől a mikro- és kisvállalkozásoknál a mesterségbeli tudás nagyon jelentős, másrészt pedig meghatározó szerepe van a divatmárkák műhelyeiben. Európának megvan az az előnye minden más gazdasági régióval szemben, hogy az európai divatmárkák diktálnak nem csak a ruházati ipar tekintetében, hanem azal összefüggésben a kiegészítő ipart tekintve is, beleértve az ékszeripart, a bútorigart, a fogyasztási cikkek iparát, sőt az autóiipart is. Ha Európa ezt a vezető szerepét meg akarja tartani, akkor erre elég nagy figyelmet kell fordítani. Technológiájában ugyan eltér az ipari termelés a kis mesterségekétől, de a szakmai tudást illetően a kézműves vagy mester szintbeli tudás igen fontos a nagy divatházaknál és az ipari területen egyaránt. A kreativitáshoz ugyanis mesterségbeli tudás szükségeltetik. A nagy divatmárkák „boszorkányműhelyeiben”, ami a prototípusokat illeti, az azokat előállítóknak mesterfokon kell érteniük a szakmájukhoz. Ezzel kapcsolatban még egy további szempontot is meg kell fontolni: azt, hogy az adott prototípus alapján nagy volumenben történjék majd a gyártás. A kisebb cégeknek komplex horizontális tudással kell bírniuk. A nagy cégeknél, ahol nagyüzemben folyik a gyártás, az a többlet tudás kell még, amit a nagy teljesítményű gépek kezelése kíván meg. Habár a nagy volumenű termelést kihe-lyezik az „olcsóbb” országokba, a tudásbázis mégis Európában van. A versenyben ez fontos. Azt el kell ismer- ni, hogy ahogy húzódik vissza az ipari termelés, úgy nő a fontossága a mesterségeknek. Sajnos a mesterségek „öregedő” szakmák. Ezért fontos az ipar imázsán javi- tani, hogy a fiatal generáció számára a pályaválasztás- nál vonzóvá váljon. Ha ez figyelmen kívül marad, akkor nagy hibát követünk el.

A TEXTAN munkacsoport elfogadta ezt az érvelést és úgy döntött, hogy a mesterségeket, függetlenül azok ipari méretétől, a munkacsoport a továbbiakban lefedi és képviseli.

Alap-/magtudás – specifikus készségek és kompetenciák

Gustavo Gonzales Quijano felvázolta a készségek és kompetenciák tervezett rend- szerét, amit az ülés résztvevő megvitattak. Lassan befejeződik a tevékenységekből vezetett foglalkozások listázása, a következő lépésre is koncentrálni kell – ezek a készségek és kompetenciák szakasza. A résztvevők azt a javaslatot tették ill. fogad- ták el, hogy a készségeket és a kompetenciát szétvá- lasztják. A kompetenciát ugyanis az adja, hogy egy adott foglalkozás elvégzéséhez a meglévő ill. megszer- zett készségek, majd utána a tárgybéli tudás alapján a minősítés fogja nyújtani a munkavállaló és a munkál- tató számára is szükséges kompetencia meglétét.

Nem lefedett foglalkozások

A munkacsoport folytatja a nem lefedett foglalko- zások listájának szükségszerű bővítését. Amennyiben átfedések lesznek más munkacsoportok lefedettségi jo- gosultságával, úgy a TEXTAN az alábbi kompetenciákat kéri:

- teljes körű kompetencia,
- megosztott kompetencia,
- konzultációs kompetencia.

Vujkov Krisztina felvetette, hogy a nem lefedett fog- lalkozások végső referencia munkacsoportbeli lefe- dettségére végül a Maintenance Csoport mondja ki a záró szót az ezzel foglalkozó szakértők javaslatára. Az átláthatóság és nyomon követhetőség kedvéért érdemes lenne a kialakított formanyomtatványt kibővíteni egy olyan résszel, ahová a fentiekben felsorolt csoport és szakemberek írásbeli véleményüket és végül döntésü- ket rögzítik. A munkacsoport elfogadta a javaslatot.

Ágazati felosztás, prototípusok és források

Az ágazati felosztásra és prototípus felvázolására tett javaslat folyamatonként:

- terméktervezés és gyártmányfejlesztés,
- gyártási folyamat ellenőrzése,
- anyag és kellékek beszerzése,
- termék előállítása.

Az ülés magyar résztvevői, dr. Kokasné dr. Palicska Livia (KÁPB) és Vujkov Krisztina (NMH+KÁPB) jeleztek, hogy az ISCO08 számbeli osztályozása nem felel meg a nemzeti osztályozási besorolásnak. Az EU Bizottság Foglalkoztatási Főigazgatóság képviselője megígérte, hogy utánanéznek ennek a problémának és megpróbál- ják orvosolni a munka továbbhaladása érdekében.